

PROTOKÓŁ
z kontroli kompleksowej
z realizacji zadań własnych gminy
z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
w Urzędzie Miasta Elku

Kontrola kompleksowa została przeprowadzona w dniach 24-25 września 2014 r. w siedzibie jednostki kontrolowanej, zlokalizowanej pod adresem: ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 4, 19-300 Elk oraz w siedzibie podmiotu realizującego zadania objęte kontrolą tj. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Elku – Środowiskowym Domu Samopomocy „Pod Kasztanami” w Elku znajdującym się pod adresem ul. Kościuszki 33, 19-300 Elk. Kontrolę przeprowadził zespół kontrolujący Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

- Edyta Jurgielewicz – główny specjalista, nr legitymacji służbowej – 11/2011, na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 17 września 2014 r., nr FK-VI.0030.958.2014,
- Tomasz Jadanowski - główny specjalista, nr legitymacji służbowej – 1/2012, na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 17 września 2014 r., nr FK-VI.0030.958.2014 - kierujący zespołem.

W okresie objętym kontrolą funkcję Prezydenta Miasta pełnił Pan Tomasz Andrukiewicz. Do składania wyjaśnień i oświadczeń w związku z prowadzoną kontrolą, Zastępca Prezydenta Miasta – Pan Kamil Buksa upoważnił Panią Marię Ścierańską – Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego w Elku oraz Panią Bożenę Banczer-Janiak – Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elku.

[dowód: akta kontroli str. 1]

Funkcję Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elku w okresie objętym kontrolą pełniła Pani Bożena Banczer-Janiak.

Funkcję Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w Elku w okresie objętym kontrolą pełniła Pani Maria Ścierańska

Zakres kontroli

Tworzenie i funkcjonowanie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

1. Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
4. Utworzenie i funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego.

Okres objęty kontrolą: od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia zakończenia kontroli, tj. do 25 września 2014 r.

Wpis do rejestru kontroli

Zespół kontrolujący dokonał wpisów dotyczących przeprowadzenia kontroli do:

- Książki kontroli Urzędu Miasta w Ełku – pod pozycją nr 14 w 2014 r.,
- Książki kontroli Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku – pod pozycją nr 3 w 2014 r.

Wykaz aktów prawnych wykorzystanych w kontroli

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.).
2. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2011 r. Nr 126, poz. 718).
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r. Nr 209, poz. 1245).

Użyte w protokole skróty:

- **Gmina** – oznacza Gminę Miasto Ełk,
- **MOPS, Ośrodek** – oznacza Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku,
- **pracownik socjalny** – oznacza pracownika socjalnego MOPS w Ełku,
- **Program** – oznacza gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- **Ustawa** – oznacza ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- **Rozporządzenie** – oznacza rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”,
- **Procedura „Niebieskie Karty”, Procedura** – oznacza procedurę wskazaną w ww. rozporządzeniu,
- **„NK-A”, „NK-C”, „NK-D”** – oznacza formularze „Niebieska Karta” wskazane w ww. rozporządzeniu, wypełniane w ramach procedury,
- **Zespół** – oznacza zespół interdyscyplinarny,
- **MKRPA** – oznacza Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ełku,
- **OIK** – Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku,
- **PCPR** – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku.

USTALENIA KONTROLI:

W toku kontroli ustalono, że Miasto Ełk działa w oparciu o Statut, a Urząd Miasta Ełk w oparciu o Regulamin Organizacyjny.

W okresie objętym kontrolą obowiązywał Statut Miasta Ełk nadany Uchwałą Rady Miasta Ełk Nr XX/186/08 z dnia 29 stycznia 2008 r. Statut zawierał zapisy dotyczące m.in. zakresu działania i zadań Miasta, organizacji wewnętrznej i trybu pracy organów Miasta, gospodarki finansowej Miasta, mienia komunalnego, pracowników samorządowych i jednostek organizacyjnych Miasta. W ww. dokumencie, w rozdziale II pn. „Cele, zakres działania i zadania Miasta” zawarto zapis, *cyt.* „Dla celów określonych w Statucie, Miasto wykonuje zadania własne i zlecone z zakresu administracji rządowi (...)”. Ponadto, w rozdziale III

pn. „Organizacja wewnętrzna i tryb pracy organów Miasta”, w pkt pn. „Prezydent Miasta” zawarto zapis, że cyt. „Prezydent wykonuje uchwały Rady Miasta i zadania Miasta określone przepisami prawa (...)”.

[dowód: akta kontroli str. 2-32]

W okresie objętym kontrolą obowiązywał Regulamin Organizacyjny Urzędu Miasta Ełk, wprowadzony Zarządzeniem Prezydenta Miasta Ełk Nr 723/2012 z dnia 1 sierpnia 2012 r., ze zm.

W ww. Regulaminie zawarto zapisy, że cyt. „Prezydent wykonuje uchwały Rady Miasta i zadania własne oraz zlecone Miastu przy pomocy Urzędu oraz jednostek organizacyjnych Miasta” oraz, że cyt. „Do zakresu działania Urzędu należy zapewnienie warunków należytego wykonywania zadań spoczywających na Mieście: 1) zadań własnych wynikających z ustawy o samorządzie gminnym, ustaw szczególnych i uchwał Rady Miasta (...)”. Ponadto, wśród działań realizowanych w ramach Wydziału Polityki Społecznej, wyszczególniono m.in. działania cyt. „W zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przeciwdziałania przemocy”, wśród których wskazano m.in.:

- przygotowywanie i przedkładanie Prezydentowi Miasta projektu uchwały w sprawie przyjęcia Miejskiego programu Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie i sprawozdania z jego realizacji,
- bieżąca kontrola przedsięwzięć określonych programem przeciwdziałania przemocy,
- wdrażanie i propagowanie na terenie Miasta ogólnokrajowych i regionalnych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- koordynacja pracy Zespołu Interdyscyplinarnego.

[dowód: akta kontroli str. 33-106]

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku funkcjonuje w oparciu o Statut i Regulamin Organizacyjny.

W okresie objętym kontrolą obowiązywał Statut MOPS nadany Uchwałą Rady Miasta Ełk Nr XXVI/252/08 z dnia 2 września 2008 r.

W ww. dokumencie brak było zapisów dotyczących realizacji przez MOPS zadań wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

[dowód: akta kontroli str. 107-111]

W okresie objętym kontrolą obowiązywał Regulamin Organizacyjny MOPS, wprowadzony Zarządzeniem dyrektora Ośrodka z dnia 15 października 2008 r., ze zm.

Na mocy zmiany do ww. Regulaminu, przyjętej Zarządzeniem dyrektora MOPS z dnia 3 stycznia 2013 r. do podstawowych zadań Sekcji Pracy Socjalnej wprowadzono cyt. „pracę socjalną na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w środowisku społecznym, w szczególności niewydolnych wychowawczo, dotkniętych lub zagrożonych przemocą w rodzinie, prowadzoną we współpracy z podmiotami uczestniczącymi w zaspokajaniu potrzeb społeczności lokalnej”.

[dowód: akta kontroli str. 112-131]

I. Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Kontrolujący ustalili, że w okresie objętym kontrolą obowiązywał gminny programy przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie przyjęty Uchwałą

Rady Miasta Ełku nr L/464/10 z dnia 30 marca 2010 r., w sprawie uchwalenia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miasta Ełk na lata 2010-2015. Ww. uchwała została zmieniona Uchwałą Rady Miasta Ełku Nr XXX.287.2013 z dnia 26 marca 2013 r.

W Programie zawarto m.in.:

- dane statystyczne dotyczące przemocy w rodzinie w Ełku,
- zasoby,
- adresatów,
- cel główny i cele szczegółowe,
- monitoring i ewaluację.

Jako podmioty odpowiedzialne za koordynowanie realizacji programu wskazano Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Profilaktyki Alkoholowej i Narkomanii oraz Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W Programie, jako cel główny wskazano: „Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie na terenie Miasta Ełku poprzez tworzenie zintegrowanego systemu pomocy i wsparcia”. Powyższy cel zaplanowano realizować poprzez cele szczegółowe:

- Zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczanie zaburzeń życia społecznego związanych z występowaniem przemocy.
- Zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie.
- Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie.
- Poprawa skuteczności działań osób uprawnionych do przeciwdziałania przemocy oraz monitorowanie występowania przemocy w rodzinie, jej rozmiarów i skutków społecznych oraz efektywności podejmowanych działań.

[dowód: akta kontroli str. 132-157]

W toku kontroli przedłożono sprawozdanie merytoryczne i finansowe z realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie za 2013 r. oraz „Sprawozdanie z realizacji zajęć miejskiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w roku 2013”.

[dowód: akta kontroli str. 158-160]

Zgodnie z wyjaśnieniem dyrektor MOPS oraz ww. sprawozdaniami, w ramach realizacji celów Programu w okresie objętym kontrolą prowadzone były m.in. następujące działania:

- W ramach Punktu Konsultacyjnego dla Osób Doświadczających Przemocy utworzono grupę wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie – 2 godziny w tygodniu przez 10 miesięcy (umowa – zlecenie). Grupa miała charakter otwarty. Uczestniczyły w niej w 2013 r. 42 osoby (średnio w grupie 5-6 osób). Grupa prowadzona była przez osobę posiadającą kwalifikacje do pracy z ofiarami przemocy w tym ukończone studium pomocy ofiarom przemocy w rodzinie i studium przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

[dowód: akta kontroli str. 161-171, 172-178]

- Grupa sprawców przemocy uczestniczyła w programie korekcyjno-edukacyjnym finansowanym ze środków Miasta Ełku – 3 godziny w tygodniu (umowa-zlecenie).

W 2013 r. w ww. wsparcia skorzystało 127 osób. Sesje indywidualne i grupowe prowadziła specjalistka w zakresie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie (certyfikat Instytutu Psychologii Zdrowia PTP nr 221 z 2012 r.), która ukończyła: Studia Magisterskie na kierunku pedagogika – 2005 r., Studium Pomocy Ofiarom Przemocy w Rodzinie – 2012 r., Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – 2012 r., szkolenie „Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy domowej wg. Modelu Duluth” – 2012 r.

[dowód: akta kontroli str. 161-171, 179185-]

- Przeprowadzone zostały szkolenia dla grup zawodowych z zakresu przeciwdziałania przemocy:
  - w 2013 r. dla lekarzy pierwszego kontaktu (11 osób) w ramach umowy zlecenia – ze środków budżetu miasta Ełku przeprowadzono szkolenie „Procedura Niebieskiej Karty”,
  - w 2013 r. dla przedstawicieli Straży Miejskiej (9 osób) – w ramach porozumienia o współpracy ze środków budżetu miasta Ełku przeprowadzono szkolenie „Procedura Niebieskiej Karty”,
  - w 2014 r. dla przedstawicieli Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (8 osób) – w ramach porozumienia o współpracy ze środków budżetu miasta Ełku przeprowadzono szkolenie „Procedura Niebieskiej Karty”,
- Zorganizowano w 2013 r. wykład „I Ty będziesz seniorem”, w trakcie którego omawiane były zagadnienia przemocy wobec osób starszych. Wykład odbywał się podczas Ełckiego Forum Międzypokoleniowego, adresatami byli mieszkańcy miasta Ełku – seniorzy działający w organizacjach pozarządowych, młodzież ze szkół gimnazjalnych i średnich (około 400 osób). Forum odbyło się w Ełckim Centrum Kultury.
- Od 25 listopada do 10 grudnia w 2013 r. Urząd Miasta Ełku aktywnie włączył się w obchody kampanii „Biała Wstążka – stop przemocy wobec kobiet”. W ramach programu odbyło się:
  - upowszechnienie akcji poprzez plakaty kampanii „Białej Wstążki” umieszczone w instytucjach i urzędach,
  - rozpropagowanie akcji noszenia białej wstążki w czasie trwania kampanii,
  - włączenie szkół i świetlic w kampanię poprzez organizowanie zajęć z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
  - upowszechnienie kampanii poprzez prezentację jej założeń podczas komisji Rady Miasta Ełku,
  - zorganizowanie 5 grudnia 2013 r. „Dni Otwartych Drzwi” (MOPS w Ełku ul. J. Piłsudskiego 8 w godz. 9:00-17:00, Poradnia Rodzinna w Ełku ul. Małeckich 3 w godz. 9:00-12:00, Siedziba Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie przy Prezydencie Miasta Ełku – Środowiskowy Dom Samopomocy „Pod Kasztanami” w Ełku ul. Kościuszki 33 w godz. 9:00-15:00),
  - zorganizowanie 9 grudnia 2013 r. seminarium podsumowującego i kończącego obchody kampanii, uczestniczyło w nim około 80 osób.
- w ramach realizowanego przez MOPS w Ełku projektu systemowego „*Jutro idę do pracy!*” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w latach 2013-2014 zorganizowano dla uczestników (kobiet i mężczyzn) zajęcia psychologiczno – edukacyjne propagujące zdrowy styl życia bez uzależnień (5 godz.) oraz zajęcia

psychologiczno-edukacyjne przeciwdziałanie przemocy (5 godz.) W projekcie ogółem wzięły udział 184 osoby.

- MOPS w Ełku wspólnie z Wydziałem Polityki Społecznej Urzędu Miasta w Ełku rozpoczął w 2014 r. realizację projektu „Rodzina wolna od przemocy – Miasto Ełk skutecznie przeciw przemocy” w ramach Rządowego Programu Ograniczania Przystępczości i Aspołecznych Zachowań „Razem Bezpieczniej”. W projekcie zaplanowano następujące działania:
  - akcję informacyjno-promocyjną,
  - bezpłatne poradnictwo i konsultacje specjalistów (prawnik, pracownik socjalny, psycholog),
  - organizację zajęć edukacyjno-profilaktycznych dla osób dotkniętych lub zagrożonych przemocą w rodzinie (30 osób/ 40godz. zajęć stacjonarnych po 20 godz. na grupę 15 osobową, 10 godz. zajęć wyjazdowych),
  - organizację seminariów i cyklu edukacyjno-szkoleniowego dla osób pracujących z osobami dotkniętymi lub zagrożonymi przemocą w rodzinie (30 osób, 30 godz. na grupę 15 osobową),
  - wydanie broszury „skutecznie pomagam”.

Okres realizacji projektu to: 01.01.2014 r. - 31.12.2014 r.

[dowód: akta kontroli str. 161-171]

Realizacja innych zadań wskazanych w ww. programach została opisana w dalszej części protokołu.

II. Prowadzenie poradnictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Dyrektor MOPS wyjaśniła na piśmie, że w okresie objętym kontrolą, poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie świadczone było w ramach:

- Poradni Rodzinnej (Punktu Konsultacyjnego dla Osób Doświadczających Przemocy w Rodzinie), zlokalizowanej w Ełku na ul. Małeckich 3/32. W ww. Poradni poradnictwo świadczyli:
  - psycholog – dostępny w 2013 r. – 3 razy w tygodniu przez 8 godzin, w 2014 r. – 2 razy w tygodniu przez 6 godzin, z poradnictwa ww. specjalisty skorzystało: w 2013 r. – 180 osób, w 2014 r. – 90 osób,
  - pedagog – dostępny raz w tygodniu przez 3 godziny, z poradnictwa ww. specjalisty skorzystało: w 2013 r. – 116 osób, w 2014 r. – 36 osób,
  - prawnik – dostępny raz w tygodniu przez 2 godziny, z poradnictwa ww. specjalisty skorzystało: w 2013 r. – 80 osób, w 2014 r. – 60 osób,
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przez pracowników socjalnych w ramach obowiązków służbowych, z poradnictwa ww. specjalistów skorzystało: w 2013 r. – 238 osób, w 2014 r. – 262 osoby,
- placówek oświatowych przez pedagogów szkolnych w ramach obowiązków służbowych.

W ww. wyjaśnieniu dyrektor MOPS zawarła także informację, że w 2014 r. pracownicy socjalni Ośrodka, poza poradnictwem świadczonym w ramach obowiązków służbowych, prowadzili ponadto poradnictwo w ww. zakresie w ramach projektu „Rodzina wolna od

przemocy – Miasto Elk skutecznie przeciw przemocy”. Zgodnie z ww. wyjaśnieniem, pracownicy socjalni udzielali porad średnio 2 razy w tygodniu przez 2 godziny, a z ich pomocy skorzystało 38 osób. Ww. projekt realizowany jest w ramach Rządowego Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem Bezpieczniej”.

[dowód: akta kontroli str. 161-171]

III. Prowadzenie interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez pracowników socjalnych MOPS.

W oparciu o przedłożoną dokumentację, zgodnie z wyjaśnieniem dyrektor MOPS, ustalono, że pracownicy Ośrodka, w okresie objętym kontrolą, przeprowadzili w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie 12 interwencji, w wyniku których wypełnili formularze „Niebieska Karta - A”. Interwencje przeprowadzono odpowiednio:

- w 2013 r. – 5 interwencji,
- w 2014 r. – 7 interwencji.

[dowód: akta kontroli str. 161-171]

W przypadku ww. interwencji, wypełnione formularze „NK-A” przekazane zostały do Przewodniczącej Zespołu, zgodnie z terminem wskazanym w § 7 ust. 1 rozporządzenia.

W oparciu o przedłożoną dokumentację, zgodnie z wyjaśnieniem dyrektor MOPS stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą wystąpił jeden przypadek odebrania dziecka z rodziny w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zdarzenie miało miejsce 25 lutego 2013 r., w trakcie którego odebrano 4-miesięczne dziecko i umieszczono je w rodzinie zastępczej. Decyzję o powyższym podjęło 2 pracowników socjalnych wspólnie z przedstawicielem Policji, dziecko zostało również przebadane przez pogotowie ratunkowe. Następnego dnia tj. 26 lutego 2013 r., o podjętych czynnościach, powiadomiono sąd opiekuńczy. Ponadto, pracownicy socjalni pouczyli matkę dziecka o prawie do złożenia, do sądu opiekuńczego, zażalenia na odebranie dziecka. Matka nie wniosła zażalenia.

[dowód: akta kontroli str. 161-171]

IV. Prowadzenie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

W oparciu o wyjaśnienie dyrektor MOPS ustalono, że działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, w okresie objętym kontrolą, prowadzono przez:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej m.in. w ramach realizowanego:

- projektu systemowego „Jutro idę do pracy!”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, w ramach którego:
  - zorganizowano spotkanie integracyjne dla uczestników oraz ich rodzin,
  - przeprowadzono zajęcia z animatorami społecznymi, z którymi zaangażowano się w organizację pikniku rodzinnego z okazji obchodów Elckich Dni Rodziny.

W zajęciach wzięli udział uczestnicy wraz z dziećmi,

W ww. projekcie w 2013 r. uczestniczyły 93 osoby, a 2014 r. – 91 osób.

- Resortowego Programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej - asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej w 2013 r. i 2014 r. W ramach ww. programu wsparciem asystentów rodziny objęto: w 2013 r. – 86 rodzin, w 2014 r. – 72 rodziny. Asystenci rodziny w MOPS są zatrudnieni od sierpnia 2013 r.,

- projektu „Rodzina wolna od przemocy - Miasto Ełk skutecznie przeciw przemocy”, realizowanego od 2014 r. wspólnie z Wydziałem Polityki Społecznej Urzędu Miasta w Ełku, w ramach Rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem Bezpieczniej”. W ramach projektu odbyły się warsztaty wyjazdowe dla 30 osób wraz z dziećmi, których celem było promowanie prawidłowych wzorców życia rodzinnego, a także zapobieganie przemocy wobec dzieci. W trakcie zajęć odbywały się konsultacje z pedagogiem oraz zajęcia z animatorem.
2. Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta w Ełku poprzez m.in.:
- realizację programu Streetworking (Pedagogika Ulicy - Innowacyjna metoda wspierania), polegający na systematycznych działaniach pedagoga ulicznego w środowisku młodych osób spędzających czas na ulicy. Streetworking obejmował pracę z instytucjami i rodziną oraz tworzenie sieci podmiotów wspierających działania mające na celu zachęcenie młodzieży do aktywnego stylu życia, odkrywania swoich talentów, rozwijania pasji. Streetworkerzy na ełckich ulicach prowadzą działalność od 2009 r. w ramach programu „Daj mi szansę ja też potrafię”. Od początku realizacji programu objęto wsparciem ponad 380 młodych ludzi. Około 70 rodzin dzieci objętych wsparciem, włączyło się do wspólnych działań. Miasto Ełk zostało wyróżnione przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, a program „Daj mi szansę ja też potrafię” został umieszczony na Witrynie Obywatelskiej na stronie internetowej Prezydenta RP jako przykład dobrych praktyk,
  - realizację programu Animatorzy uliczni społeczności romskiej. Miasto Ełk, w ramach programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce, uzyskało dofinansowanie z Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji na zatrudnienie 2 animatorów ulicznych społeczności romskiej. Program realizowany był w okresie: czerwiec – wrzesień 2013 r. Celem projektu była aktywizacja społeczna i kulturalna dzieci romskich w wieku 10-18 lat zamieszkałych w Ełku, zmierzająca do jej psychospołecznej samodzielności,
  - organizowanie, w ramach Ełckich Obchodów Dni Rodziny, imprez artystycznych, kulturalnych i sportowych przewidzianych dla całej rodziny,
  - organizowanie Ełckiego Dnia Solidarności Międzypokoleniowej, mającego na celu *cyt.* „zbudowanie trwałego i skonsolidowanego pomostu porozumienia między pokoleniami oraz wzmacnianie więzi i relacji międzypokoleniowej”.
3. Szkoły podstawowe i gimnazjalne Miasta Ełku poprzez m.in.:
- organizowanie szkolnych kampanii „Przemocy stop! Nie zamykaj oczu” oraz prowadzenie działań w ramach programu „Białej wstążeczki”,
  - prowadzenie pogadanek edukacyjnych na spotkaniach z rodzicami,
  - przeprowadzanie akcji plakatowych na terenie szkół z podaniem miejsc i telefonów, gdzie można szukać pomocy i wsparcia,
  - umieszczanie na stronach internetowych szkół publikacji na tematy związane z bezpieczeństwem m.in. „Odpowiedzialne rodzicielstwo”,
  - promowanie form spędzania czasu wolnego sprzyjającego wzmacnianiu więzi rodzinnych poprzez cykliczne organizowanie spartakiad i zawodów szkolnych, Dni Patronów pod hasłem „Mamo Tato baw się razem z nami”,

[dowód: akta kontroli str. 161-171]

V. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

W toku kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą wystąpił 1 przypadek, w którym konieczne było zapewnienie schronienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie. Sytuacja

miała miejsce w lipcu 2014 r. W oparciu o przedłożoną dokumentację ustalono, że ofiara przemocy wraz z 3 dziećmi umieszczona została w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Nowej Wsi Ełckiej prowadzonym przez PCPR w Ełku. W ww. przypadku ofiara przemocy przebywała wraz z dziećmi w OIK od 25.07.2014 r. do 24.08.2014 r.
[dowód: akta kontroli str. 161-171]

VI. Utworzenie zespołu interdyscyplinarnego.

W toku kontroli stwierdzono, że Rada Miasta Ełku Uchwałą Nr VI.52.2011 z dnia 29 marca 2011 r., określiła tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania.
[dowód: akta kontroli str. 186-197]

Prezydent Miasta Ełku, Zarządzeniem Nr 176/2011 z dnia 24 maja 2011 r. powołał Zespół Interdyscyplinarny w 11-osobowym składzie.
[dowód: akta kontroli str. 198]

Skład ww. Zespołu został zmieniony Zarządzeniami Prezydenta Miasta Ełku:

- Nr 691/2012 r. z dnia 26 lipca 2012 r.,
- Nr 1002/2013 r. z dnia 5 kwietnia 2013 r.,
- Nr 1203/2013 r. z dnia 22 października 2013 r.

[dowód: akta kontroli str. 199-201]

Zarządzeniem Nr 1492/2014 z dnia 17 września 2014 r. Prezydent Miasta Ełku powołał Zespół Interdyscyplinarny w 14-osobowym składzie, jednocześnie straciło moc Zarządzenie Nr 176/2011 z dnia 24 maja 2011 r.

[dowód: akta kontroli str. 202]

Kontrolujący stwierdzili, że w okresie objętym kontrolą Zespół funkcjonował w składzie zgodnym z art. 9a ust. 3 i 4 ustawy.

W oparciu o przedłożoną dokumentację stwierdzono, że Prezydent Miasta Ełku, zawarł porozumienia o współpracy w Zespole ze wszystkimi podmiotami, których przedstawiciele weszli w skład Zespołu.

[dowód – kserokopia przykładowego porozumienia: akta kontroli str. 203]

W oparciu o przedłożoną dokumentację ustalono, że członkowie Zespołu, zgodnie z art. 9c ust. 3 ustawy, złożyli oświadczenia o zachowaniu poufności.

[dowód – kserokopia przykładowego oświadczenia: akta kontroli str. 204]

W toku kontroli ustalono, że członkowie Zespołu, na pierwszym posiedzeniu, które odbyło się w dniu 10 czerwca 2011 r., wybrali Przewodniczącego w osobie Pani Elizy Bałdygi – przedstawiciela Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów.

[dowód: akta kontroli str. 205-207]

W dniu 10 maja 2012 r. w związku z rezygnacją Pani Elizy Bałdygi z pełnienia funkcji Przewodniczącej Zespołu, członkowie Zespołu wybrali nowego przewodniczącego w osobie Pani Mari Ścierańskiej – pracownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku, co zostało udokumentowane w formie protokołu.

[dowód: akta kontroli str. 28-210]

W toku kontroli przedłożono zaświadczenie wydane przez zastępcę Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, potwierdzające fakt zarejestrowania w ogólnokrajowym, jawnym rejestrze zbiorów danych osobowych zbioru danych o nazwie „Zespół Interdyscyplinarny”.

[dowód: akta kontroli str. 211]

VII. Funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego.

W toku kontroli ustalono, że Zespół funkcjonuje w oparciu o „Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego”, stanowiący załącznik nr 2 do Uchwały Nr VI.52.2011 Rady Miasta Ełku z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. W regulaminie określono wzory dokumentów, jakimi m.in. w trakcie pracy posługiwał się Zespół i grupy robocze.

[dowód: akta kontroli str. 186-197]

W przedłożonej do kontroli dokumentacji znajdowały się roczne i miesięczne sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta Ełku ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W sprawozdaniach znajdowały się informacje m.in. na temat ilości rozpatrywanych procedur oraz ilości spotkań grup roboczych.

[dowód – kserokopie przykładowych sprawozdań: akta kontroli str. 212-214]

Na podstawie przedłożonych protokołów ze spotkań Zespołu, kontrolujący stwierdzili, że w okresie objętym kontrolą odbyło się 8 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. Stwierdzono, że w 2 przypadkach częstotliwość spotkań nie była zgodna z przepisem wskazanym w art. 9a ust. 7 ustawy tj. okres jaki upłynął między kolejnymi posiedzeniami Zespołu był dłuższy niż 3 miesiące.

W toku kontroli stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą do Przewodniczącej Zespołu wpłynęło 216 formularzy „Niebieska Karta – A”, wszczynających procedurę w tym:

- przedstawiciele Policji wypełnili – 186 formularzy,
- przedstawiciele pomocy społecznej wypełnili – 17 formularzy,
- przedstawiciele MKRPA wypełnili – 1 formularz,
- przedstawiciele oświaty wypełnili – 3 formularze,
- przedstawiciele ochrony zdrowia wypełnili – 9 formularzy.

Kontrolujący przeanalizowali dokumentację 15 losowo wybranych spraw prowadzonych w ramach procedury „Niebieskie Karty”. W wyniku analizy przedłożonej dokumentacji dokonano następujących ustaleń:

- W 3 przypadkach procedurę wszczęli przedstawiciele Policji, w 6 przedstawiciele pomocy społecznej, w 4 przypadkach przedstawiciele ochrony zdrowia, w 2 przypadkach przedstawiciele oświaty.
- W przypadku 2 procedur, wszczętych przez przedstawicieli oświaty, formularze „NK-A” zostały wypełnione z dziećmi wobec których istniało podejrzenie, że są dotknięte

przemocą w rodzinie. W oparciu o przedłożoną dokumentację nie można było stwierdzić, czy czynności związane ze wszczęciem procedur były prowadzone zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia, który stanowi, że czynności wobec dziecka podejmowane i realizowane w ramach procedury, przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego.

- W 1 przypadku przekazanie do Przewodniczącej Zespołu formularza „NK-A” wypełnionego przez przedstawiciela PCPR nastąpiło z 12-dniowym uchybieniem terminu wskazanym w § 7 ust. 1 ww. rozporządzenia. Pozostałe formularze „NK-A” zostały przekazane do Przewodniczącej Zespołu z zachowaniem terminu wskazanego w § 7 ust. 1 ww. rozporządzenia.
- W przypadku wszystkich 15 spraw Przewodnicząca Zespołu, przekazała formularze „NK-A” wszczynające procedurę członkom grup roboczych, zgodnie z terminem wskazanym w § 8 ust. 1 rozporządzenia.
- Wszystkimi sprawami zajmowały się grupy robocze. W przedłożonym do kontroli materiale brak było udokumentowania faktu tworzenia grup roboczych w poszczególnych przypadkach, co było niezgodne z zapisem § 10 ust. 1 rozporządzenia. Skład grup roboczych ustalono w oparciu o protokoły ze spotkań grup.
- W 8 przypadkach skład grup roboczych nie był adekwatny do potrzeb rodzin objętych procedurą, co było niezgodne z zapisem art. 9a ust. 11 i 12 ustawy tj.:
  - w 6 przypadkach, w grupie roboczej brak było przedstawicieli oświaty, pomimo, że w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” były dzieci w wieku szkolnym,
  - w 7 przypadkach, w grupie roboczej brak było przedstawicieli MKRPA, pomimo, że w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” występował problem alkoholowy,
  - w 3 przypadkach w grupie roboczej brak było przedstawiciela ochrony zdrowia, pomimo, że w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” występował problem zdrowotny,
  - w 2 przypadkach w grupie roboczej brak było kuratora, pomimo, że rodziny objęte były jego nadzorem.W 7 przypadkach skład grup roboczych był adekwatny do potrzeb rodzin objętych procedurą.
- W oparciu o przedstawioną dokumentację kontrolujący stwierdzili, że wszystkie osoby realizujące działania w ramach procedur, zgodnie z art. 9c ust. 3 ustawy, złożyły oświadczenia o zachowaniu poufności.
- W przeanalizowanych przypadkach w zależności od etapu realizacji procedury, w przedłożonym materiale znajdowały się m.in. wezwania osób, co do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na spotkania grup roboczych oraz zaproszenia na spotkania grup osób, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, protokoły ze spotkań grup roboczych, wypełnione druki pn. „Informacja o rodzinie wobec której wszczęta została procedura Niebieskie Karty”, wypełnione druki pn. „Monitoring sytuacji rodzinnej w związku z przemocą w rodzinie”.

- W przypadku 3 spraw, w przedłożonym materiale brak było dokumentów potwierdzających realizację zaplanowanych w ramach procedury działań członka grupy roboczej – przedstawiciela MOPS.
W przypadku 1 sprawy, w przedłożonym materiale brak było dokumentów potwierdzających realizację zaplanowanych w ramach procedury działań członka grupy roboczej – przedstawiciela MKRPA.
W przypadku 1 sprawy, w przedłożonym materiale brak było dokumentów potwierdzających realizację zaplanowanych w ramach procedury działań członka grupy roboczej – przedstawiciela oświaty.
W przypadku 1 sprawy, w przedłożonym materiale brak było dokumentów potwierdzających realizację zaplanowanych w ramach procedury działań członka grupy roboczej – przedstawiciela Policji.
- W dokumentacji 9 spraw, znajdowały się wypełnione formularze „NK-C”, w tym w 8 przypadkach formularze wypełniono jednoosobowo, co było niezgodne z zapisem § 8 ust. 2 rozporządzenia. W jednym przypadku formularz „NK-C” został wypełniony zgodnie z zapisem § 8 ust. 2 rozporządzenia.
W 6 przypadkach nie wypełniono formularza „NK-C”, co było niezgodne z zapisem § 8 ust. 2 rozporządzenia, z czego w 2 z ww. przypadków niewypełnienie formularza „NK-C” spowodowane było krótkim okresem realizacji procedur.
- W przypadku 4 spraw, w trakcie realizacji procedur, nastąpiły kolejne zdarzenia stosowania przemocy w rodzinie, w związku z którymi przedstawiciele Policji wypełnili formularze „NK-A”. W jednej z ww. spraw brak było udokumentowania przekazania formularza „NK-A” przez Przewodniczącą Zespołu członkom grupy roboczej.
W każdej z ww. spraw, po kolejnych zdarzeniach stosowania przemocy w rodzinie, nie wypełniono formularza „NK-C”, co było niezgodne z § 9 ust. 2 rozporządzenia.
- W dokumentacji 6 spraw znajdowały się wypełnione formularze „NK-D”.
Wypełnienie 2 formularzy nastąpiło zgodnie z § 8 ust. 6 rozporządzenia.
W 4 przypadkach formularze „NK-D” wypełniono jednoosobowo, co było niezgodne z zapisem § 8 ust. 6 rozporządzenia.
W przypadku 9 pozostałych spraw:
  - w 6 przypadkach nie wypełniono formularzy „NK-D” z uwagi na niezgłaszanie się osób, co do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na posiedzenia grup roboczych, pomimo pisemnego wezwania,
  - w 3 przypadkach nie podjęto działań wobec osób, co do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, określonych w rozporządzeniu, z czego w 1 przypadku niepodjęcie ww. działań spowodowane było wyjazdem osoby, co do której istniało podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie poza granice kraju.
- W przypadku 10 z 15 spraw procedura „Niebieskie Karty” została zakończona, w tym:
  - w 3 przypadkach procedurę zakończono pomimo nie wypełnienia formularza „NK-C”,
  - w 3 przypadkach procedurę zakończono pomimo nie wypełnienia formularza „NK-D”,

- w 2 przypadkach procedurę zakończono pomimo braku udokumentowania zaplanowanych działań przez członka grupy roboczej – przedstawiciela MOPS,
- w 1 przypadku procedurę zakończono pomimo braku udokumentowania zaplanowanych działań przez członka grupy roboczej – przedstawiciela oświaty,
- w 1 przypadku procedurę zakończono pomimo braku udokumentowania zaplanowanych działań przez członka grupy roboczej – przedstawiciela policji.

Powyższe było niezgodne z zapisem § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia.

W 1 z ww. przypadków zakończenia procedury nie udokumentowano w formie protokołu, co było niezgodne z zapisem § 18 ust. 2 rozporządzenia.

Kontrolujący ustalili, że akta spraw dotyczące realizacji procedur przechowywane są w sposób uniemożliwiający dostęp do nich osobom do tego nieupoważnionym.

[dowód: akta kontroli str. 215]

W trakcie kontroli na bieżąco omawiano wyniki kontroli oraz udzielano instruktażu i wyjaśnień Przewodniczącej Zespołu w zakresie wynikającym z kontroli. Kontrolujący omówili ponadto wyniki kontroli na spotkaniu podsumowującym z Zastępcą Prezydenta Miasta Ełku – Panem Arturem Urbańskim, Naczelnik Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ełku – Panią Katarzyną Podlecką, Zastępcą Dyrektora MOPS – Panią Anetą Ruszczyk i Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego – Panią Marią Ścierańską, które odbyło się w dniu 25 września 2014 r.

Na tym protokół zakończono.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po odczytaniu podpisano

w dniu .....

Na podstawie § 18 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2011 r. Nr 126, poz. 718), kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy (odmowa podpisania protokołu nie stanowi przeszkody do sporządzenia zaleceń pokontrolnych). Ma też prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki kontrolowanej stanowiska

dyrektora Wydziału Polityki Społecznej wobec zastrzeżeń.

Prezydent Miasta Elku

PREZYDENT MIASTA

Tomasz Andrukiewicz

.....
miejsowość, data

Zespół kontrolujący

GŁÓWNY SPECJALISTA

Tomasz Jadanowski

GŁÓWNY SPECJALISTA

Edyta Jurgielewicz